

Säters Kommun

Granskning av delårsrapport per 31
augusti 2015
Revisionsrapport

KPMG AB
5 oktober 2015
Antal sidor: 11

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Bakgrund	2
3.	Syfte	3
4.	Avgränsning	3
5.	Revisionskriterier	3
6.	Ansvarig styrelse	3
7.	Metod	3
8.	Projektorganisation	4
9.	Anvisningar och styrdokument	4
10.	Förenlighet med kommunfullmäktiges mål	4
10.1	Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning – det verksamhetsmässiga perspektivet.	4
10.2	Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning – det finansiella perspektivet.	5
11.	Delårsrapporten i övrigt	6
11.1	Förvaltningsberättelsen	6
11.2	Kommunens resultaträkning - utfall, budget och prognos	6
11.3	Nämndernas driftsredovisning	8
11.4	Kommunens balansräkning inkl. nyckeltal	9
11.5	Kommunkoncernen	9
11.6	Kassaflödesanalys	9
11.7	Väsentliga noteringar i vår granskning av balans- och resultatposter	10
11.7.1	Periodiseringar	10
11.7.2	Bokslutsdokumentationen	10

1. Sammanfattning

Årets övergripande granskning av delårsrapport per 2015-08-31 med årsprognos visar att kommunen uppfyller de krav som lagen ställer på innehållet i en delårsrapport. Vår bedömning är att delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Vi kan inte bedöma verksamhetsmålen då det i de flesta fall saknas en uppföljning vid delåret beroende på att mätpunkten ej inträffat. Vi noterar att kommunen anger i sin delårsrapport att nio mål bedöms kunna uppnås, två mål riskerar att inte kunna uppnås och ett mål bedöms inte kunna uppnås.
- Vi bedömer, utifrån avrapporteringen i delårsrapporten, att resultatet är förenligt med det finansiella resultatmålet. De finansiella målen avseende investering samt skuldsättning kommer att nås.

I övrigt gör vi sammanfattningsvis följande kommenterar avseende vår granskning:

- Kommunen redovisar ett resultat per augusti på 19,6 mkr att jämföra med 33,2 mkr per augusti fg år, dvs. en skillnad på -13,6 mkr vilket hänförs till finansiell intäkt på 9 mkr samt vinst avyttring fastighet 3,1 mkr föregående år. (p11.2)
- Den årsprognos som redovisas i kommunens delårsrapport visar att resultatet beräknas uppgå till -3,2 mkr mot budget på -3,8 mkr. Balanskravsresultatet prognostiseras ligga på + 6,5 mkr. (p.11,2)
- Prognosen för driftsredovisningen visar på små förändringar mot budget och på totalnivå beräknas kostnaderna understiga budget med 1,3 mkr, vilket är 0,2 % av totala kostnader. (p11.3.)
- Kommunens soliditet fortsätter att öka och uppgår inkl. ansvarsförbindelse till 28 %, jämfört med 27,1 % för delåret 2014. (p11.4)
- Kommunen har valt att inte intäktsföra ett bidrag från socialstyrelsen på 3,9 mkr. (p.11.7.1)

2. Bakgrund

KPMG har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Säters kommuns fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2015-08-31. Krav på delårsrapport samt utformning av densamma framgår av Kommunal Redovisningslag (KRL) som i 9 kap 1§ reglerar att kommunen minst en gång under räkenskapsåret ska upprätta en delårsrapport som omfattar 6,7 eller 8 månader. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för kommunrevisorernas uttalande beträffande delårsrapporten.

4. Avgränsning

Granskningen omfattar delårsrapporten 2015-08-31. Granskningen av räkenskaperna är översiktlig i syfte att utgöra underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål. En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. En översiktlig granskning har en annan inriktning och mindre omfattning än en revision. Vi har verifierat större balans- och resultatpåverkande poster men de granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har inte samma säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision. Vi har inte granskat upprättade prognoser.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

5. Revisionskriterier

Vi kommer att bedöma om delårsrapporten i allt väsentligt följer

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi kommer vidare att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Ansvarig styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige. Rapporten är saklighetsgranskad av kommunens ekonomikontor.

7. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Granska kommunstyrelsens specifikationer stickprovsvis med tillhörande underlag för avstämning och verifiering av väsentliga balansposter i den omfattning som krävs som underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.
- Översiktlig analys av resultaträkningen

8. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Therese Andersson, Auktoriserad revisor och Daniel Visone, revisor. Mats Lundberg har deltagit i sin roll som kundansvarig.

9. Anvisningar och styrdokument

Anvisningar har utarbetats av kommunstyrelsekontorets ekonomiavdelning för att styra upp förvaltningarnas arbete. I anvisningarna har särskilda uppmaningar och instruktioner lämnats vad gäller nödvändigheten av periodiseringar.

Kommentar: Vi bedömer anvisningar och styrdokument avseende delårsbokslutet som ändamålsenliga.

10. Förenlighet med kommunfullmäktiges mål

Förvaltningsberättelsen i delårsrapporten ska innehålla en utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts (KRL 4 kap 4 o 5 §§). De mål som ska följas upp är de av kommunfullmäktige i årsbudgeten fastställda finansiella målen samt målen och riktlinjerna för verksamheten.

10.1 Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning – det verksamhetsmässiga perspektivet.

Lagstiftaren ställer krav på att mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv ska upprättas. Dessa mål ska följas upp och kommenteras i samband med upprättandet av årsredovisning och delårsrapport.

I den av KF fastställda budgeten återfinns Säters kommuns vision – Bilden av Säters kommun präglas av framtidstro. I Säters känner medborgarna trygghet och livskvalitet. Säters har 2030 12 000 invånaren.

De övergripande målområdena 2015 är samma som 2014:

- Goda möjligheter till försörjning och kommunikationer.
- Bra boendemiljöer och goda uppväxtvillkor.

- Förstärka den positiva bilden av Säter.
- Ekologisk hållbar utveckling.

Utifrån dessa övergripande målområden har kommunfullmäktige antagit 12 mål för verksamheterna i de olika nämnderna.

Delårsrapporten innehåller en gemensam modell för avstämning av verksamhetsmålen. Detta sker under rubriken ”Uppföljning av mål för verksamheten”. Av denna avstämning kan man utläsa vilken uppföljning som skett, hur utfallet per augusti ser ut, prognosen att nå målet för 2015 samt i de flesta fall kommenterar.

Sammanfattningsvis kan konstateras att av de 12 fastställda verksamhetsmålen för 2015 så bedöms nio mål uppnås, två mål riskerar att inte uppnås samt ett mål som inte kommer att uppnås.

Kommentarer: I likhet med föregående år är det en strukturerad återrapportering i delårsrapporten där det framgår vilket målet är, ev. uppföljning, prognos på utfall samt i flertalet fall en kommentar. Det finns dock en förbättringspotential i att skriva kommentar om hur bedömningen gått till för alla mål.

10.2 Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning – det finansiella perspektivet.

Enligt lag ska kommuner formulera finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. De finansiella målen syftar till att säkerställa den långsiktiga ekonomiska utvecklingen samt ge kommunen ekonomisk handlingsfrihet och möjlighet till utveckling.

För 2015 har Säters kommun fastställt nedanstående finansiella mål. Dessa mål följs upp under särskild rubrik i delårsrapporten. Där lämnas även kommentarer om den planerade användning av pensionsmedel under 2015 och hur detta ska avräknas i samband med balanskravsutredningen.

Våra kommentarer framgår under respektive mål.

Resultatmål 2015. Kommunens långsiktiga mål är att resultatet ska värdesäkra kommunens egna kapital vilket innebär ett resultat som överstiger 7,5 mkr. Då Säters kommun har en pensionsmedelsförvaltning som i balanskravsavstämningen justeras är resultatmålet fastställt till 0,8 mkr efter balanskravsavstämningen.

Kommentar: Resultatet enligt prognosen beräknas till -3,2 mkr justerat med avkastning och tillskott pensionsmedel ger ett balanskravsresultat på 6,5 mkr. Resultatmålet bedöms uppnås för 2015.

Skuldsättning och investeringsnivåer. Investeringsbehovet är stort i Säters kommun som har fastställt ett tak för skuldsättningen till 100 mkr. Investeringsnivån för 2015 är satt till 55,9 mkr, varav VA/Renhållning ingår med 6,4 mkr. Till detta kommer ej nyttjade medel för 2014 på 41,6 mkr samt ett tillskott på 1,5 mkr för utveckling av bostadsområden. 2015 års totala investeringsnivå hamnar därmed på 99 mkr.

Kommentar: Prognosen visar på en investering om 99,6 mkr men att skuldsättningen inte överskrider 100 mkr. Nästa upplåning planeras till våren 2016. Målet bedöms nås under 2015.

Pensionsförvaltningen. I beslut om budget för 2015 bestämdes att 8,7 mkr ska disponeras ur pensionsmedelsförvaltningen för att finansiera kostnader för intjänad pensionsrätt. Till detta tillkommer 3 mkr som omfördelades från 2014 till 2015 så det totala beloppet uppgår till 11,7 mkr.

Kommunen skall för varje år ta ett beslut om hur mycket av pensionsfonden som ska utnyttjas för pensionsutbetalningar. Fonderingen av pensionsmedel, och utnyttjandet av de fonderade medlen utgör grund för att frångå kravet på balans i budget och bokslut. Budgeten kan underbalanseras med det belopp som används ur fonden. Denna hantering har beskrivits i tidigare års bokslut och årsredovisningar.

Kommentar: För 2015 beräknas pensionsförvaltningen uppnå målet.

11. Delårsrapporten i övrigt

11.1 Förvaltningsberättelsen

Enligt KRL 9:2 ska delårsrapporten innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning,
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

Kommentar: Vår bedömning är att förvaltningsberättelsen innehåller väsentliga delar.

11.2 Kommunens resultaträkning - utfall, budget och prognos

Belopp i Mkr	Delår 201508	Delår 201408	Bokslut 2014	Budget 2015	Prognos 2015
Verksamhetens nettokostnader	-363,4	-351,7	-559,1	-582,9	-578,3
<i>Förändring i %, jmf med föregående år</i>	3,2	3,6	5,6	4,3	3,4
Skatteintäkter och statsbidrag	380,4	371,8	555,3	574,7	571,5
<i>Förändring i %, jmf med föregående år</i>	2,3	4,1	3,9	3,5	2,9
Finansnetto (inkl. pensionsförvaltning)	2,6	13,1	14,9	4,4	3,6
Årets resultat	19,6	33,2	11,1	-3,8	-3,2
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag %	94,8	91,1	98,0	100,7	100,6

Kommunen redovisar ett överskott om 19,6 mkr per augusti att jämföra med 33,2 mkr för delåret 2014. Minskningen beror i huvudsak på det återbetalade aktieägartillskottet på 9 mkr från Säterbostäder under 2014.

Skillnaden mellan budget och prognos 2015 uppgår till +22,9 mkr och förklaras tydligt i delårsrapporten. Fler av dessa är årligen återkommande som intjänande av semester och ferielöner som kostnadsförs löpande enligt gängse redovisningsnorm och kommer påverka positivt med 7,5 mkr. Sedan har beslut ang. återbetalning från AFA kommit som påverkat positivt med 4,1 mkr. Dessa är de två största posterna.

Kommunens prognostiserade resultat uppgår till -3,2 mkr mot -3,8 mkr i budget. För att få en rättvis bild av kommunens resultat måste man se till balanskravsresultatet som prognostiseras till 6,5 mkr mot budgeterade 0,8 mkr. Avvikelsen beror på förändringar i pensionsmedelsförvaltningen.

Balanskravsavstämning	2015 Budget	2015 Prognos
Resultat	-3 795	-3 239
Avkastning pensionsmedel	-4 069	-1 968
Andra öronmärkning		
Tillskott pensionsmedel	8 700	11 700
Resultatutjämningsreserv		
Extraordinära poster		
Balanskravsresultat	836	6 493

Kommentar: Vi tycker det är bra att den stora resultatvariationen mellan perioderna kommenteras i delårsrapporten. Enligt vår bedömning är denna avstämningsrutin viktig att för att säkerställa kvaliteten i det redovisade resultatet samt som underlag vid avstämning av rimligheten i resultatprognosen.

11.3 Nämndernas driftsredovisning

Nedan återges driftsredovisningen per nämnd med utfall, prognos och budgetsiffror samt jämförelse mot föregående år.

Driftsredovisning per nämnd (Tkr)	Utfall 201508	Utfall 201408	Budget delår	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse budget - prognos
Komunledningskontor	19 986	19 776	24 369	35 507	35 041	466
pensioner	8 363	7 690	7 800	11 700	12 300	-600
Räddningstjänst	6 027	5 685	6 019	8 939	8 939	0
Överförmyndare	844	798	695	831	795	36
Upphandlingcenter	519	511	513	770	770	0
Samhällsbyggnadsnämnd	38 064	32 801	36 979	55 640	56 240	-600
VA - och renhållningsenhet	-2 734	-1 361	262	0	0	0
Kulturnämnd	8 305	8 129	8 654	12 981	12 981	0
Barn- och utbildningsnämnd	151 379	146 078	153 859	240 634	245 134	-4 500
Socialnämnd	137 522	136 021	145 818	221 281	214 782	6 499
Kommunrevisionen	451	346	613	920	920	0
Summa	368 726	356 474	385 581	589 203	587 902	1 301

Budgetföljsamheten är generellt god för kommunens verksamheter och avvikelserna på totalnivå prognostiseras uppgå till 1,3 mkr, vilket är 0,2 % av totala kostnaderna. De två större avvikelserna finns inom barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden.

Barn- och utbildningsnämnden prognostiseras ett underskott om 4,5 mkr vilket enligt verksamhetschefen förklaras med eftersläpningar av interkommunala kostnader främst i gymnasieskolan. Vidare har beslutet om ett nollintag på Dahlandergymnasiet under hösten påverkat negativt då kostnadsanpassning inte kunnat i motsvarande omfattning som minskade intäkter.

Socialnämnden prognostiserar ett överskott om 6,5 mkr vilket enligt verksamhetschefen till största delen beror på överskott inom hemtjänsten som i sin tur förklaras av minskat behov, bytt och effektivare planeringssystem och ett tillskott av 12 platser på särskilt boende.

11.4 Kommunens balansräkning inkl. nyckeltal

Belopp i Mkr	Kommunen		
	2015-08-31	2014-12-31	2014-08-31
Balansomslutning	565,9	560,1	539,0
Redovisat eget kapital	411,0	391,3	413,3
Eget kapital inkl. ansvarsförpliktelse	156,0	136,3	146,3
Redovisad soliditet	73%	70%	77%
Soliditet med hänsyn till ansvarsförpliktelse	28%	24%	27%
Omsättningstillgångar	204,4	237,0	222,6
Långfristiga skulder	64,2	32,9	33,0
Kortfristiga skulder	81,8	127,3	83,6
Balanslik viditet	250%	186%	266%

Kommentar: Kommunens egna kapital ligger kvar på en stabil soliditet på 28 % med hänsyn taget till pensionsskulden som redovisas som ansvarsförpliktelse. Kommunen har tagit upp ett lån om 30 mkr för att klara investeringarna varför de långfristiga skulderna har ökat mellan åren.

11.5 Kommunkoncernen

Kommunkoncernen består av det helägda bolaget Säterbostäder AB med dotterbolaget Säters kommuns Fastighets AB. Delårsrapporten innehåller resultaträkningar för koncernbolagen samt specifikationer på större koncerninterna mellanhavanden. Av delårsrapporten framgår att prognosen för Säterbostäder uppgår till -2,7 mkr, vilket är 6,6 mkr sämre än budget. Orsakerna som lyfts fram är omfattande takreoveringar. För att klara av de ökade investeringarna har bolaget ökat sin inlåning varför kommunen har ökat sitt borgensåtagande från 87,5 mkr till 123,5 mkr.

Prognosen för Säters Kommuns Fastighets AB är +0,1 mkr.

Kommentar: Kommunen är inte skyldiga enligt RKR (Rådet för kommunal redovisning) att upprätta en sammanställd redovisning då bolagens totala omsättning uppgår till 27 % av kommunkoncernens omsättning. Kravet när sammanställd redovisning går vid 30 %. Vår rekommendation är att läsaren skulle gynnas av att se en sammanställd redovisning även i delårsrapporten.

Säterbostäder har vid delårsbokslutet inte gått över till komponentredovisning vilket kan få svåra konsekvenser för kommunen vid upprättande av den sammanställda redovisningen vid årsbokslutet.

11.6 Kassaflödesanalys

Av delårsrapporten framgår att kommunens kassaflöde från den löpande verksamheten är positiv för perioden och uppgår till 10,6 mkr. Kassaflödet från investeringsverksamheten är negativ och uppgår till -53,2 mkr vilket helt är hänförligt till investeringar. Finansieringsverksamheten är

positiv pga. upptaget lån om 30 mkr och uppgår till + 31,3 mkr. Den totala kassapåverkan uppgår enligt upprättad kassaflödesanalys till -11,3 mkr.

Kommentar: Kassaflödesanalysen är korrekt upprättad.

11.7 Väsentliga noteringar i vår granskning av balans- och resultatposter

I samband med vår granskning av delårsrapporten har inriktningen varit att granska väsentliga balans- och resultatposter, att periodiseringar utförts enligt god redovisningssed samt att bokslutet dokumenterats på ett bra sätt. Nedan följer en sammanfattning av våra iakttagelser. De väsentligaste noteringarna har framförts vid möte med ekonomikontoret.

11.7.1 Periodiseringar

En översiktlig granskning har skett av kommunens periodiseringar per augusti. Enligt god redovisningssed bör väsentliga belopp för kostnader och intäkter periodiseras även i ett delårsbokslut. Detta framgår även av kommunens interna anvisningar.

Kommentar: Vi har uppmärksammat att Säters kommun inte intäktsfört ett statsbidrag från socialstyrelsen som avser premier för Omsorgslyftet på 3,9 mkr. Enligt vår tolkning så är detta ett statsbidrag för redan utförd prestation (2011-2014) och att någon slutredovisning inte kommer att krävas. Inte heller kommer någon återbetalningsskyldighet att inträffa. Utifrån detta ska intäkten bokföras i sin helhet eg. redan 2014 men då så ej skedde i början av 2015 enligt gällande norm från RKR (Rådet för kommunal redovisning).

11.7.2 Bokslutsdokumentationen

Vi har översiktligt granskat dokumentationen av balansposterna i delårsbokslutet och konstaterar att de väsentligaste posterna är avstämda och dokumenterade.

KPMG, dag som ovan

Mats Lundberg
Kundansvarig

Therese Andersson
Auktoriserad revisor